

ELEVHÄLSOPLAN

Övergripande plan för Magelungen

Mål och riktlinjer för den samlade elevhälsan inom Magelungen Utveckling AB

Reviderad 2019-05-29

INNEHÅLL

INLEDNING	2
Syfte.....	2
ELEVHÄLSANS UPPDRAG.....	2
ELEVHÄLSANS ORGANISATION	3
Förstärkt elevhälsa	4
Lokal elevhälsoplan.....	4
ELEVHÄLSANS ANSVAR	4
Rektor	4
Medicinska insatser	4
Psykologiska insatser.....	5
Psykosociala insatser	5
Specialpedagogiska insatser	5
HÄLSOFRÄMJANDE, FÖREBYGGANDE OCH ÅTGÄRDANDE ARBETE	6
Hälsöfrämjande arbete.....	6
Förebyggande arbete	6
Åtgärdande arbete.....	6
ELEVHÄLSOTEAMETS STRUKTURERADE ARBETE	7
Extra anpassningar, Särskilt stöd, Åtgärdsprogram	7
Närvaro	9
Orosanmälan	9
Dokumentation.....	9
Sekretess och tystnadsplikt.....	10

INLEDNING

Magelungens skolor vänder sig till elever i omfattande behov av särskilt stöd. Behoven kan se olika ut men gemensamt är att eleverna inte klarat av sin skolgång i den ordinarie skolan. På vissa av Magelungens grundskoleenheter finns även behandlingsinsatser på uppdrag av socialtjänsten.

Denna övergripande elevhälsoplan innehåller riktlinjer för den samlade elevhälsan inom Magelungen Utveckling AB. Planen ska tydliggöra elevhälsans arbete och fungera som stöd till elevhälsopersonal, skollledning samt pedagoger och behandlare inom hela organisationen. Elevhälsans yttersta funktion är att utifrån ett salutogent perspektiv främja varje enskild elevs lärande och utveckling samt bidra till att säkerställa alla elevers rätt till en likvärdig utbildning. En framgångsrik skolgång utifrån egna förutsättningar och förmågor är en stark skyddsfaktor för att minska personliga tillkortakommanden i samhället. Elevhälsans roll och betydelse är stor i sammanhanget.

Syfte

Den centrala elevhälsoplanen syftar till att skapa en gemensam plattform i elevhälsoarbetet, och ska fungera som ett stöd för de lokala elevhälsoteamen i arbetet med att hitta struktur i elevhälsoarbetet på respektive skola. I arbetet med elevhälsofrågor, såväl på lokal som på central nivå, behövs en struktur i organisationen som tydliggör vem som har befogenhet att fatta beslut, samt hur fattade beslut ska utföras. En övergripande elevhälsoplan skapar förutsättningar för en likvärdig elevhälsa inom organisationen och ligger till grund för utformandet av lokala elevhälsoplaner på respektive enhet. Den är även ett stöd för rektorer i det systematiska kvalitetsarbetet.

ELEVHÄLSANS UPPDRAG

Elevhälsans uppdrag styrs bland annat av skollagen, läroplanerna, hälso- och sjukvårdslagen, patientlagen, patientdatalagen, patientsäkerhetslagen, personuppgiftslagen, socialtjänstlagen samt föreskrifter och allmänna råd från arbetsmiljöverket, skolverket och socialstyrelsen där "Vägledning för elevhälsan" är ett viktigt arbetsredskap.

Elevhälsans arbete bedrivs på tre nivåer; hälsofrämjande, förebyggande och åtgärdande.

Det ingår i elevhälsans generellt riktade arbete att:

- främja elevers lärande, utveckling och hälsa
- förebygga ohälsa och inlärningssvårigheter
- bidra till att skapa miljöer som främjar lärande, utveckling och hälsa

Det ingår i elevhälsans individuellt riktade arbete att:

- bidra med att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål
- undanröja hinder för lärande, utveckling och hälsa
- uppmärksamma och på rektors uppdrag utreda orsaker till inlärningsproblem
- uppmärksamma och utreda orsaker till ohälsa
- bidra med åtgärder och anpassning för varje enskild elev i behov av särskilt stöd

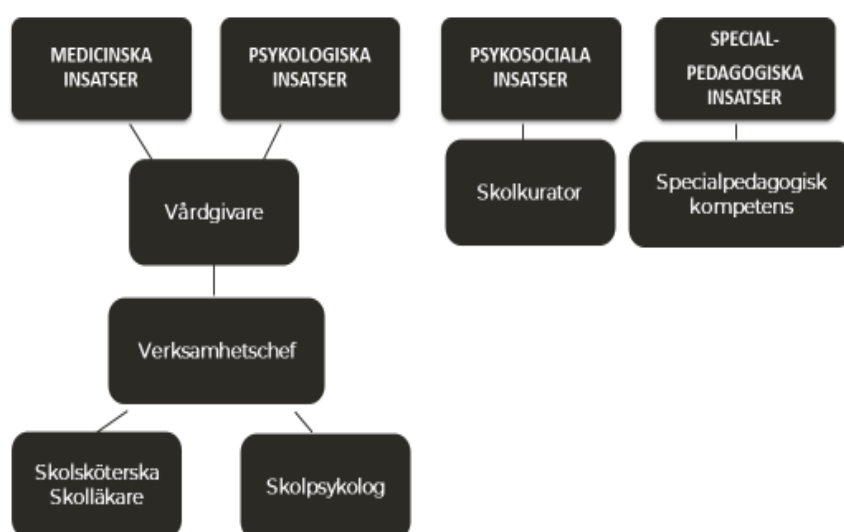
ELEVHÄLSANS ORGANISATION

Magelungen Utveckling AB är huvudman för skolverksamheten och elevhälsan. Elevhälsan omfattar medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Dessa funktioner utgör basen i ett elevhälsoteam som leds av rektor. Ett lokalt elevhälsoteam inom Magelungens skolor ska bestå av specialpedagog, skolkurator, skolsköterska samt skolpsykolog.

Andra yrkesgrupper som kan förekomma är studie- och yrkesvägledare, speciallärare och socialpedagog. Till elevhälsoteamet är även en skolläkare kopplad.

Vid behov kan annan personal, till exempel mentor, bjudas in till elevhälsomöten.

Elevhälsan i skollagen

Förstärkt elevhälsa

Magelungens målgrupp är elever i omfattande behov av särskilt stöd, därför har alla våra skolor en förstärkt psykosocial elevhälsa samt en hög personaltäthet. Det förstärkta elevhälsoarbetet genomsyrar hela vårt arbete och bedrivs av all personal. Som strategier använder vi oss av ett salutogent förhållningssätt, såsom lågaffektivt bemötande och KASAM.

Lokal elevhälsoplan

Varje skola upprättar en lokal elevhälsoplan, för att skapa tydlighet i uppdrag, mandat, mål och rutiner. Den lokala elevhälsoplanen används för att underlätta elevhälsoarbetet och skapa förutsättningar för att implementera det förebyggande och hälsofrämjande förhållningssättet i hela skolans verksamhet samt säkrar en likvärdighet i elevernas skolgång.

ELEVHÄLSANS ANSVAR

Rektor

Rektor har ansvar för skolans resultat och har ett särskilt ansvar för:

- att verksamheten och elevhälsoarbetet utformas så att elever får det särskilda stöd och den hjälp de behöver
- att kontakt upprättas mellan skola och hem, om det uppstår problem och svårigheter för eleven i skolan
- att upprätta, genomföra, följa upp och utvärdera, förebygga och motverka alla former av kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden bland barn, elever och anställda
- att resursfördelning och stödåtgärder anpassas till den bedömning av elevers utveckling som lärare gör
- att formerna för samarbete mellan skolan och hemmen utvecklas och att föräldrarna får information om skolans mål och sätt att arbeta
- att nödvändig information förs vidare vid övergångar och då ny personal anställs
- att samverkan med skolor och arbetslivet utanför skolan utvecklas så att eleverna får konkreta erfarenheter av betydelse för deras val av fortsatt utbildning och yrkesinriktning
- att utredning initieras kring elever i behov av särskilt stöd och att åtgärder sätts in

Rektors operativa ledning för elevhälsoarbetet kan delegeras men aldrig ansvaret för det.

Medicinska insatser

Elevhälsans medicinska insatser företräds av skolläkare och skolsköterska och leds av en verksamhetschef som även är medicinskt ledningsansvarig.

De medicinska insatserna är främst förebyggande och hälsofrämjande. Hälsobesök är en särskild arbetsform med både hälsoövervakande och hälsofrämjande funktioner.

Alla elever i grundskolan ska erbjudas minst tre hälsobesök och minst ett hälsobesök i gymnasieskolan. Utöver hälsobesöken ska eleven dessutom erbjudas andra begränsade hälsokontroller, till exempel uppföljning av problem som har identifierats vid de ordinarie hälsobesöken. Eleven ska även erbjudas vaccination i enlighet med det svenska barnvaccinationsprogrammet.

All kontakt dokumenteras i elevhälsojournalen vilken är en sekretessbelagd handling som endast elevhälsans medicinska insatser har tillgång till. Genom att den följer eleven under alla skolår ger den skolsköterskan viktig information och en samlad beskrivning av elevens hälsa och utveckling.

Sjukvårdande insatser, i första hand skolrelaterat, kan erbjuds eleven i mån av tid. Eftersom elevhälsans medicinska insatser främst är förebyggande och övrig sjukvård hänvisas till landstinget eller annan vårdinstans.

Skolsköterskans uppdrag i elevhälsoteamet är att bidra med sin kompetens både i individuella elevärenden och för skolans verksamhet generellt.

Psykologiska insatser

Det psykologiska perspektivet företräds av psykolog.

En skolpsykolog arbetar ur ett skolperspektiv. Det betyder att fokus ligger på inläring och pedagogisk problematik. De arbetar med elever som inte når upp till de förväntade målen och frågeställningarna handlar om elevernas eventuella hinder för inläring.

Utgångspunkten för skolpsykologernas arbete är att insatserna främst ska vara förebyggande och hälsofrämjande.

Psykologer har Socialstyrelsens legitimation för hälso- och sjukvårdsarbete och arbetar under hälso- och sjukvårdslagen i vissa av insatserna som ges inom elevhälsan. Dessa insatser leds av en verksamhetschef som även är medicinskt ledningsansvarig.

En stor del av den psykologiska verksamheten faller således utanför ledningssystemet då insatserna riktas till organisationen och skolmiljön snarare än till hälso- och sjukvård av elever.

Psykosociala insatser

Det psykosociala perspektivet företräds av kurator och bör i möjligaste mån vara av förebyggande och främjande karaktär. Här kan ingå övergripande planering kring likabehandling, ANDT och strategier för en ökad skolnärvaro.

Det psykosociala arbetet innefattar även insatser på individnivå kring psykisk ohälsa, social utsatthet och konflikthantering. Kurator handleder och stöttar pedagogerna på såväl individ- som gruppnivå.

Specialpedagogiska insatser

Det specialpedagogiska perspektivet företräds oftast av specialpedagog och/eller speciallärare. Specialpedagogen samordnar och inventerar behovet av särskilda stödinsatser. Arbetet bör i möjligast mån vara förebyggande och främjande och kan bestå i att utbilda och handleda pedagogerna om lärvätyg och klassrumsstrukturer som främjar lärandet. Fokus ligger även på att i samråd med pedagoger och elevhälsa utarbeta pedagogiska kartläggningar och åtgärdsprogram. I ansvaret ingår därmed att tillhandahålla tillgång till relevant icke sekretesskyddad dokumentation.

En speciallärare arbetar vanligtvis närmare eleverna och pedagogerna i klassrummet.

HÄLSOFRÄMJANDE, FÖREBYGGANDE OCH ÅTGÄRDANDE ARBETE

I Magelungen vill vi att samtliga medarbetare ska se det starka sambandet mellan hälsa och lärande. Elevhälsoteamet ska inte ses som ett "utförarteam", utan det ska vara en del i den lärande organisationen. Det är viktigt att det hälsofrämjande och förebyggande arbetet blir strukturerat och får ett medvetet utrymme.

Arbetet i elevhälsan förutsätter hög grad av samverkan både internt i skolan och externt med andra aktörer. Samverkan med vårdnadshavare är en förutsättning för att skapa de bästa förutsättningarna för elevernas utveckling och lärande.

Hälsofrämjande arbete

Hälsofrämjande arbete innebär att stärka eller att bibehålla människors fysiska, psykiska och sociala välbefinnande samt stärka delaktighet och tilltro till egen förmåga.

- Samarbete med rektor och den övriga personalen vid utbildningsinsatser, organisationsplanering och organisationsutredning.
- Handledning av personalen utifrån elevhälsans professionskunskaper.
- Bidrag i arbetet med att ta fram planer mot diskriminering, kränkande behandling samt vid kriser.
- Samtal med vårdnadshavare om barn- och ungdomars psykiska, fysiska och känslomässiga utveckling.

Förebyggande arbete

Förebyggande arbete innebär att förhindra uppkomsten av eller påverka förlopp av sjukdomar, skador, fysiska, psykiska eller sociala problem, det vill säga åtgärder för att minska risken för ohälsa.

- Hjälpa med att kartlägga verksamheten för att identifiera riskområden.
- Ta fram övergripande rutiner för tidig upptäckt av elever som behöver stöd i skolarbetet.
- Handleda och utbilda personalen för att öka deras förmåga att reflektera och agera i sitt arbete med eleverna.

Åtgärdande arbete

Åtgärdande insatser är insatser för att hantera situationer som uppstått i en organisation, i en grupp eller hos en enskild elev.

- Ge handledning och konsultation till skolans personal.
- Vid behov initiera och utföra kartläggningar och utredningar.
- Ge stödande samtal till elever, elevgrupper och föräldrar.

ELEVHÄLSOTEAMETS STRUKTURERADE ARBETE

Elevhälsoteamet träffas regelbundet enligt en mötesstruktur som är tydligt beskriven i den lokala elevhälsoplanen.

Rektor tillser att det finns en pedagogisk kartläggning för varje elev där relevant information ingår om elevens tillgångar och svårigheter.

1. Inför elevhälsoteamets träffar har skolans personal haft möjlighet att göra en anmälan om aktuellt elevärende. Anmälan kan gälla enskild elev, grupp eller fenomen.
2. En förutsättning för att anmälan ska kunna diskuteras är att adekvat bakgrundsinformation lämnas till elevhälsoteamet.
Ibland kan information behöva ges till elevhälsan som inte kräver någon åtgärd från teamet. Det kan gälla elevs sjukdomstillstånd, familjesituation eller annat som kan påverka elevens studier.
3. Elevhälsoteamet bidrar sedan med att kartlägga/utreda, analysera, föreslå, genomföra och följa upp insatser. Frågorna diskuteras på elevhälsoteams-träffen och återkoppling från teamet sker till berörda.
4. Beslut som tas på elevhälsoteamet och process som föranledde detta, dokumenteras löpande i det digitala dokumentationssystemet ProReNata, och följs upp på nästkommande träff. Lämpligt är även att regelbundet följa upp och utvärdera tidigare ärenden under läsåret, innan teamet beslutar om att ärendet arkiveras.

Extra anpassningar, Särskilt stöd, Åtgärdsprogram

Pedagogisk utredning

Vilka? Genomförs för samtliga elever på Magelungen (då det redan är känt att eleven är i behov av särskilt stöd).

Varför? För att förstå vilka behov eleven har och vilka insatser som behövs.

Hur? Vi intervjuar elev, vårdnadshavare, tidigare skola, använder oss av frågeformulär, tidigare utredningar och dokument, screeningtester, observationer. Det här är kartläggningen. Utifrån kartläggningen gör skolan en pedagogisk bedömning av elevens behov. Bedömningen av stödbehovet görs med koppling till kunskapsmål och kunskapskrav. Stöd kan även behövas för elever som har upprepade eller långvarig frånvaro, psykosocial problematik, psykisk ohälsa, svårigheter i det sociala samspelet, koncentrationssvårigheter.

Extra anpassningar

När? Om behovet av stöd inte är så omfattande och av mindre ingripande karaktär som är möjligt att genomföra för lärarna inom ramen för den ordinarie undervisningen kallas stödet "extra anpassningar".

Vad? Det kan till exempel handla om att få individuellt anpassade uppgifter, förklaringar och instruktioner. Stöd av time-timer, talsyntes, talböcker.

Rutin Inga krav på formellt beslut eller dokumentation men läraren kan skriva ner de extra anpassningarna för att lättare kunna följa upp och utvärdera insatsen, vilket regelbundet ska genomföras. Dessa ska inte dokumenteras i ett åtgärdsprogram då extra anpassningar inte går att överklaga.

Särskilt stöd

När? Om behovet av stöd är mer av ingripande karaktär; mer omfattande och varaktigt, inte möjligt att genomföra inom den ordinarie undervisningen, så kallas stödet "särskilt stöd".

Vad? Det kan till exempel handla om placering i särskild undervisningsgrupp/resursskola som kommunens särskilda undervisningsgrupper eller inom Magelungen (få elever, många vuxna), långvarig läs- /skrivträning med specialpedagog, anpassad studiegång/reducerat program, studiehandledning (för elever med annat modersmål).

Om eleven är i behov av särskilt stöd ska ett åtgärdsprogram utarbetas.

Åtgärdsprogram

Vad? Ett åtgärdsprogram ska dokumenteras och beslutas skriftligt. Beslutet ska ange vem det gäller, vilket lagrum beslutet grundar sig på och datum för när beslutet fattades. Det ska också innehålla skälen för beslutet samt undertecknas av beslutsfattaren (endast rektor kan fatta beslut om särskild undervisningsgrupp, enskild undervisning eller anpassad studiegång/reducerat program). En beskrivning av elevens stödbehov (pedagogiska bedömningen från pedagogiska utredningen). Inga integritetskänsliga uppgifter ska formuleras. I fall då det gäller enskild undervisning eller anpassad studiegång är det viktigt att specificera vilka åtgärder man avser att arbeta med i olika lärmiljöer inom verksamheten.

Hur? Åtgärderna ska vara kopplade till både elevens behov av särskilt stöd samt till kunskapsmålen i läroplanen eller till de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Åtgärderna behöver vara konkreta och utvärderingsbara. Det ska framgå på vilket sätt och i vilken omfattning eleven ska få stöd, vem som är ansvarig och när åtgärdsprogrammet ska följas upp och utvärderas. Beslutet ska delges elev och vårdnadshavare tillsammans med datum för att ge möjlighet för överklagan inom tre veckor. Information om vart man skickar en överklagan ska även delges.

Anpassad studiegång/reducerat program

Anpassad studiegång/reducerat program innebär att skolan gör avvikelser för en enskild elev från timplanen, undervisningstiden eller de ämnen och mål som gäller för utbildningen. Avvikelserna är tidsbegränsade och skrivs in i åtgärdsprogrammet. Anpassningen/reduceringen ska noga övervägas och avvikelserna ska inte vara mer omfattande än nödvändigt. Viktigt att elev och vårdnadshavare är införstådda med konsekvensen att lämna grundskolan eller gymnasiet med eventuell ofullständig utbildning.

Övrigt

Stöd ska ges oavsett om det finns en diagnos eller inte.

Alla insatser med uppföljning och utvärdering gällande stöd ska ske i dialog och samförstånd med elev och vårdnadshavare.

En pedagogisk utredning och ett åtgärdsprogram i en friskola är ingen offentlig handling och kan därmed inte begäras ut av allmänheten.

Närvaro

Utifrån att en lyckad skolgång funnits vara den starkaste skyddsfaktorn från utanförskap och utsatthet i unga människors liv, vill Magelungen möta sina elever med både resurser och engagemang. Varje enhet utarbetar därför en särskild plan hur arbetet kring problematisk skolfrånvaro bedrivs på enheten och elevhälsans roll bör vara stark och tydlig. Planen ska betona vikten av ett främjande och förebyggande arbete och ska utgå från forskning och beprövad vetenskap.

Orosanmälan

All skolpersonal som antingen har kännedom eller oro för att ett barn far illa är skyldiga att anmäla detta till socialtjänsten (enligt 14 kap. 1 c § SoL). Anmälan bör göras skyndsamt. Anmälan kan göras i samråd med rektor, elevhälsoteam och/eller kollegor.

Utgångspunkten är ett samarbete med vårdnadshavare. Om någon av vårdnadshavarna eller nära anhörig är misstänkt för övergrepp eller misshandel är det socialtjänsten eller polisen som underrättar vårdnadshavarna om att en anmälan har gjorts.

Dokumentation

Inom Magelungens skolverksamheter strävar vi efter en systematisk och enhetlig dokumentation inom elevhälsoteamet. Detta får till följd att samtlig personal inom elevhälsan dokumenterar löpande i dokumentationssystemet ProReNata.

Fördelar med att elevhälsans personal dokumenterar sitt arbete är att alla insatser dokumenteras på ett likvärdigt sätt samt att möjliggöra uppföljningar för respektive elev.

Skolan har en skyldighet att överlämna relevant dokumentation när en elev byter till ny skola. För friskolor kräver detta ett samtycke från vårdnadshavare.

Krav på dokumentation

Krav på dokumentation vid följande ärenden:

- Ärenden som leder till myndighetsbeslut
- Åtgärdsprogram
- Anmälningsplikt till hemkommunen vid skolfrånvaro (Magelungens policy är sex veckor)
- Anmälan till huvudman vid kränkande behandling
- Anmälan till socialtjänsten vid misstanke om att barn far illa
- Elevhälsans hälso- och sjukvårdande insatser har dokumentationskrav enligt givna lagar och riktlinjer

Innehåll i dokumentationen

I dokumentationssystemet dokumenteras hela processen:

- På vilket sätt kontakten tas mellan elev och personal i elevhälsan.
- Vem som aktualiserar ärendet, aktualiseringsorsak.
- Insatser, vilket behov eleven hade, vilka insatser som gjorts.
- Resultat, åtgärd, uppföljning.

Sekretess och tystnadsplikt

Den som är eller har varit verksam inom enskilt bedriven verksamhet får inte obehörigen röja vad han eller hon i sådan elevhälsoverksamhet som avser psykologisk, psykosocial eller specialpedagogisk insats eller i särskild elevstödande verksamhet i övrigt har fått veta om någons personliga förhållanden.

Vi strävar alltid efter att uppnå god samverkan med elevernas vårdnadshavare. Vi vill betona vikten av att en förutsättning för ett framgångsrikt arbete kring våra unga innebär att information mellan olika sekretessområden kan utbytas.

För detta samarbete och informationslämnande krävs samtycke från vårdnadshavarna. Samtycket ska vara informerat, dvs vårdnadshavarna ska veta vad samverkan gäller och vilken information som utbyts. Därmed vet skolan vad de gemensamt kan prata om. Kommer något nytt fram under insatsens gång måste samtycket, om uppgifterna kan ses som menliga, aktualiseras.

Elevernas behov av personlig integritet ska vägas mot vårdnadshavarnas behov av viktig information om sitt barn. Utgångspunkten är att ett barn, särskilt när dess ålder närmar sig myndighetsdagen, har rätt till personlig integritet i förhållande till alla, även sina vårdnadshavare.

Men sekretessen hindrar inte att vårdnadshavarna får sådan information som de, enligt föräldrabalken behöver, när de har rätt och skyldighet att bestämma i frågor som rör sitt barns personliga angelägenheter.

Inom fristående verksamheter tillhör elevhälsans psykosociala och specialpedagogiska insatser samt delar av de psykologiska insatserna samma verksamhetsgren som skolans övriga verksamhet. Här gäller bestämmelserna i Skollagen om tystnadsplikt. För elevhälsans medicinska insatser finns bestämmelserna om tystnadsplikt i patientsäkerhetslagen.

Elevhälsans medicinska insatser (EMI) är självständiga i förhållande till resten av elevhälsan och den särskilda elevstödande verksamheten. Den som tillhör eller har tillhört hälso- och sjukvårdspersonalen får inte obehörigen röja vad han eller hon i sin verksamhet har fått veta om en enskilds hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden.

Uppgifter om en enskild elev får lämnas från elevhälsans medicinska insatser till någon annan inom elevhälsan eller en särskild elevstödande verksamhet efter inhämtat samtycke från vårdnadshavare eller av en tillräckligt mogen elev själv.

Undantaget är rena nödsituationer vid fara för liv och hälsa.

Tystnadsplikten gentemot varandra är ömsesidig och ett samtycke behövs åt båda hållen, vilket innebär att rektor, specialpedagog, kurator eller psykolog inte kan lämna uppgifter till elevhälsans medicinska insatser utan ett giltigt samtycke.

